

Christelijk werk in woelig water (deel V)

Artikelen overzicht:

- 1 Veranderingen bieden kansen voor innovatie
- 2 Pittige leiders in een team met voeling
- 3 Sterke vertrouwensrelaties
- 4 Investeren in mensen
- 5 (Levens)kwaliteit

Innovatie bevordert levenskwaliteit

Een nieuw jaar, een nieuw begin

Als we even reflecteren op onze nieuwjaarsvoornemens, dan gaat het bijna altijd om vragen als: "Hoe kan ik mijn leven beteren?" of "Hoe kan ik de kwaliteit van mijn leven verhogen?" Ons antwoord op deze vragen (10 kilo afvallen, stoppen met roken) leidt vaak tot een stappenplan dat dat we willen volgen (meer bewegen, nicotinepleisters kopen). En (als we doorzetten) volgen we dat op.

Als christenen hebben we vaak als antwoord op die kwaliteitsvraag, dat we meer willen lijken op de persoon zoals God ons bedoeld heeft. En terecht. We lijken daar vaak nog niet op. We hebben ook na onze bekering vaak nog hardnekkige, zondige gewoontes die we willen omzetten in andere, betere gewoontes. We willen onszelf verbeteren, vernieuwen, innoveren. Maar waarom stellen we die vraag wel voor onszelf als individu, maar niet voor ons als plaatselijke kerk? Gods bedoeling met de plaatselijke kerk is, dat zij het lichaam van Christus in die plaats is. Dat zij net als Jezus 2000 jaar geleden, vol liefde en barmhartigheid zonden vergeeft, demonen uitdrijft, zieken geneest, Gods Koninkrijk verkondigt en feest viert met hoeren en tollenaars. Dus hoe kunnen wij als kerk meer op Jezus gaan lijken? Als we die vraag beantwoorden, weten we ook wat hoogste kwaliteit is.

Een creatieve kerk vol creatieve mensen

Genesis 1:27 geeft een belangrijk antwoord: "En God schiep de mens als Zijn beeld". De mens is geschapen om op God te lijken en ondanks de zondeval blijft dit doel staan. God kennen we vanuit Genesis 1 vooral als schepper, als creator. En mensen zijn dus (als beeld van God) ook creatief. Maar door de zondeval hebben we die creativiteit voor verkeerde doeleinden gebruikt, zoals persoonlijke macht en persoonlijk rijkdom. Of in andere gevallen hebben we die creativiteit verdrukt, waardoor we verdrongen zijn zo in een zo-doenwe- het-nu-eenmaal-al-jaren-mentaliteit. Maar God heeft ons de mogelijkheden gegeven om mooie dingen te maken, om te creëren. En als we meer op God willen lijken (dat is meer "naar Gods beeld zijn"), is het goed om naar al Gods eigenschappen te kijken, waaronder die scheppende eigenschap. Maar hoe? Het eerste vertrekpunt in het creatieve proces is dat mensen geen scheppers in de pure zin van het woord zijn: we lijken op God, we zijn niet gelijk aan God. Daarom staat tijdens het creatieve proces Gods verlichting in ons centraal. Een tweede vertrekpunt is dat elke gemeente een door God geïnspireerde visie behoort te hebben, die gebaseerd is op de bijbelse grote opdracht en het grote gebod (Matt. 28:18- 20 en Marc.12:29-31) en op de lokale situatie.

Het verdere verloop van een mogelijk creatief proces in de kerk¹:

Brainstorming

Neem een onderdeel uit de netgenoemde visie en bespreek die met een groep mensen op een creatieve manier. Stap bijvoorbeeld eens met die groep rond in een kamer en roep alles wat er in je opkomt. Alles wordt opgeschreven. Er wordt op dit punt nog niet gezegd dat dingen niet kunnen of mogen of zinloos zijn. Je mag op elkaars ideeën voortbouwen, zolang het maar positief is, anders wordt het creatieve proces afgebroken.

Toetsing

Daarna worden de ideeën getoetst aan de bijbel en Gods Geest in de eerste plaats en aan de visie in de tweede plaats. Soms zijn de gedachtenprocessen tijdens het brainstormen namelijk zodanig associatief, dat de visie uit het oog verloren is. In een eerdere fase mag dat, maar dat mag zeker niet het eindpunt zijn.

Praktische haalbaarheid

Vervolgens kijk je naar de praktische mogelijkheden. Dit doen we bewust als laatste, omdat er vaak meer mogelijk is dan we denken.

Uitvoering

Tenslotte voeren we de creatieve ideeën uit, wat leidt tot nieuwe relaties, nieuwe programma's, nieuwe structuren en mogelijk zelfs tot nieuwe gemeentes.

Als we als christenen op onze scheppende God lijken, zijn we creatief en dus ook vernieuwend en innovatief bezig. Creatieve, vernieuwende ideeën vragen wel om veel communicatie, maar omdat de hier genoemde creativiteit gebouwd is op Gods woord en input van meerdere mensen heeft gehad, zal een creatief idee de kerk positief opbouwen. Misschien is het ook even goed om te zeggen wat creativiteit niet is. Creativiteit is niet hetzelfde als zondige vormen van buitenaf overnemen en er een christelijke boodschap onder zetten. Creativiteit is ook niet het nadoen van andere kerken, want elke kerk bestaat uit andere mensen en staat in een andere plaats. Maar natuurlijk kun je wel kijken of je positieve elementen van anderen kunt gebruiken.

Een vrije kerk vol vrije mensen

De kerk vertrekt niet alleen vanuit de creatieve kant die in de schepping naar boven komt, maar ook vanuit haar bevrijding. Christus heeft ons bevrijd, zodat we vrij zouden zijn (Gal.5:1). Omdat dit zo moeilijk is, zegt Paulus het nog eens expliciet: "Julie zijn geroepen om vrij te zijn" (Gal. 5:13a). Tegelijkertijd mogen we die vrijheid niet misbruiken, om onze eigen verlangens te bevredigen, maar behoren we elkaar in liefde te dienen (Gal. 5:13b). Het is dus vrijheid, begrensd door liefde.

Als we als kerk zeggen dat we bevrijd zijn, waaruit blijkt onze vrijheid dan? Hier in Leuven² nemen we bijvoorbeeld de vrijheid door in onze pasopgerichte kerk voorlopig geen diensten te organiseren. We innoveren ten opzichte van onze persoonlijke tradities, omdat de bijbel nergens een wekelijkse dienst verplicht, maar ook omdat een goede dienst vraagt om een goede plaats en die vinden we op dit moment niet. Het lijkt alsof God daarin ook alle deuren dicht doet. We zoeken dus (zo creatief mogelijk) naar andere manieren om toch God en onze naaste lief te hebben en ondertussen ook discipelen te maken. Dat wil niet zeggen dat we tegen een wekelijkse dienst zijn, of dat er nooit een wekelijkse dienst gaat komen, maar wel dat we vanuit onze huidige mogelijkheden creatief met de door God gegeven mogelijkheden omgaan.

Vrijheid blijkt ook uit het feit dat we niet ergens tegen zijn, maar ergens vóór. Joachim Gauck, een dominee en ex-parlementslid uit de voormalige DDR, zei dat je "pas vrij kunt zijn als je vóór iets bent: als je van iemand houdt, als je een kind, een opgave, een geloof of iets anders hebt dat je koestert." ³ Positieve zaken stimuleren ons veel meer dan negatieve zaken. Negatieve zaken belemmeren onze vrijheid. Als we ons op de positieve zaken richten, zien we wat al verwezenlijkt is en hopen we op meer. Hoop bevordert onze levenskwaliteit, omdat we ons op het positieve richten.

Dit heeft tot gevolg dat we als gelovigen ons in eerste plaats vóór het Koninkrijk van God inzetten, en pas in de tweede plaats tegen de zondige kant van de wereld. Als we dit doen, staan we ook veel positiever tegenover de nog-niet-christenen om ons heen, omdat we niet in de eerste plaats negatief ten opzichte van hen staan, maar positief ten opzichte van ons eigen geloof. En zo hebben we een veel positievere basis om te getuigen van de hoop die in ons leeft.

Een geleide kerk vol geleide mensen

Ten slotte: God bouwt Zijn kerk. En dit geeft ons de vrijheid om het die kerk in Zijn hand te laten. Zijn Heilige Geest leidt ons echter wel om creatief met die vrijheid om te gaan en naast en met Hem Zijn Koninkrijk te bouwen. De gevolgen zijn liefde, blijdschap, vrede, ... ; de vrucht van de Geest die we allemaal wel willen (Gal. 5:22 en 23). Dat is het toppunt van levenskwaliteit. De vraag voor ons is: hoe mag Gods Geest onze goede kerkvoornemens dit jaar leiden?

Deze reeks over innovatie stopt, maar u gaat door?

Over vijf nieuwsbrieven brachten we aspecten van innovatie voor het voetlicht. Om alvast je hersenen te blijven prikkelen over dit thema, vind je hier beneden nog enkele doordenkers. De huidige generatie boomer-leiders is al aan de aflossing begonnen. De praktijk toont dat nieuwe leiders dikwijls zich onvoldoende voorbereid voelen op die taak. Zullen zij staande kunnen blijven in een periode van intense verandering? Kunnen zij de toenemende druk voor innovatie hanteren?

Marc Buelens

Marc Buelens, in Trends, 11 november 2010, 36e jrg, nr.45, p84

"Die [dynamische] ondernemers zijn geboeid door trends, evoluties, ontwikkelingen. Mijn verslagen wemelen van de woorden als 'zeer interessant' en 'ongemeen boeiend'. Hun leergierigheid kent meestal geen grenzen, want zowat alles boeit hen."

Dan Denisions

in Trends, 18 november 2010, 36e jrg.nr.46, p.106-107

"Iedere organisatie ontwikkelt gaandeweg een systeem van waarden en gedragingen. Dat gebeurt in elke groep, of het nu een gezin, gemeenschap, overheidsinstelling of bedrijf is" [...] Innoverende ondernemingen scoren [...] hoog op aanpassingsvermogen."

Sake Stoppels

in Idea, juni 2010

"VOOR DE VERANDERING - WERKEN AAN VERNIEUWING IN GEMEENTE EN PAROCHIE.

Zijn pastores eigenlijk wel in de wieg gelegd voor leidinggeven (aan een kerk in het algemeen, en aan een veranderingsproces in het bijzonder)? ... naar aanleiding van een Duits onderzoek: (agestudeerde) theologen zijn eerder gericht op "tot verstaan komen" dan op "tot verandering komen". Theologen, blijkt in de praktijk, zien leidinggeven vrijwel nooit als behorend tot de kern van hun werk. Ze worden hiervoor ook niet opgeleid."

An Goovaerts,

in "Trends, 15 juli 2010, 26e jrg.nr.28-29, p3

"Er is een vicieuze cirkel ontstaan waarin sterk leiderschap wordt afgestraft omdat het ingaat tegen de kortetermijnbelangen. Wat het nemen van enkele noodzakelijke beslissingen hindert. Waardoor het ongenoegen bij de bevolking op lange termijn groeit. En leiderschap ter discussie wordt gesteld. Leiderschap wordt lijderschap."

Dan Denisions

in Trends, 18 november 2010, 36e jrg.nr.46, p.106-107

"Iedere organisatie ontwikkelt gaandeweg een systeem van waarden en gedragingen. Dat gebeurt in elke groep, of het nu een gezin, gemeenschap, overheidsinstelling of bedrijf is" [...] Innoverende ondernemingen scoren [...] hoog op aanpassingsvermogen."

Dirk Boogmans

in Trends, 01 juli 2010, 36e jrg, nr.26-27, p120

"Hoe zet je kennis om in toegevoegde waarde? Door eerst te investeren in onderzoek en ontwikkeling."

Voel u vrij om te reageren op hetgeen u leest. U mag van ons steeds een antwoord verwachten op uw vragen en bemerkingen.

Anton van der Beek⁴, december 2010

uit "Evan-Assistance" (Nieuwsbrief van ABC Ministries vzw)

abc
ministries

Dient groeiende leiders

info@abcministries.be - www.abcministries.be - 016/62.31.72. - St.Jansbergsesteenweg 97 - 3001 heverlee

1 Er zijn natuurlijk wel meer creatieve mogelijkheden. Als u daar op wil ingaan, kan ABC-Ministries u in contact brengen met andere christenen.

2 Zie www.citylifeleuven.be

3 Knack, 40e jaargang, nr. 39, 29 september - 5 oktober 2010, 108.

4 Anton gelooft zijn Schepper, Bevrijder en Leider onvoorwaardelijk, heeft zijn vrouw en drie kinderen lief, en geniet van zijn vrienden. Daarnaast is hij theoloog, bestuurder van ABC-ministries, coördinator van Serve the City en medekerkoprichter bij CityLife, allemaal in het Leuvense.